

CUMHURİYET SENATOSU

TUTANAK DERGİSİ

126 ncı Birleşim

21 . 10 . 1971 Perşembe

İçindekiler

	<i>Sayfa</i>		<i>Sayfa</i>
1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	1066	2. — Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarisının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi: 1/310; Cumhuriyet Senatosu: 1/1270) (S. Sayısı : 1666)	1068
2. — YOKLAMA	1067	5. — SEÇİMLER	106
3. — DEMEÇLER VE SÖYLEVLER	1067	1. — Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi.	1068:1069
1. — Urfa Üyesi i. Etem Karakapıcı'nın; Urfa il merkezinde bir vatandaşın karakolda dövülmesinden birkaç saat sonra ölmesi neticesinde cereyan eden müessif hâdiselere ve olayın Hükümetce geniş şekilde ele alınması temennisine dair demeci.	1067	6. — SORULAR VE CEVAPLAR	1069
4. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER	1068	B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	1069
1. — 8 . 6 . 1965 tarih ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa ek iki madde eklenmesine dair kanun tasarisının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi : 1/451; Cumhuriyet Senatosu: 1/1269) (S. Sayısı : 1667)	1068	1. — Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna'nın, 1, 2, 3 ve 4 ncü derecelere memur atanmasına dair, yazılı soru önergesi ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sadi Koçuş'in cevabı. (7/775)	1069

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Artvin Üyesi Fehmi Alpaslan, dış ülkelerde çalışan işçilerimizin âcil müdahale istiyen durumları ile gidiş - gelişlerinde uğradıkları gereksiz muamelelerden kurtarılmaları için alınması lâzımgelen tedbirler konusunda Hükümetin dikkatini çekti.

Ulaştırma Bakanı Selâhattin Babüroğlu; yurt dışına giden ve yurda dönen işçilerin Yeşilköy Hava Limanında gümrük muayenelerinin kolaylaştırılması için gerekli tedbirlerin alındığını ve yurt dışında çalışan işçilerimizin tasarruflarının memleket ekonomisine yararlı şekilde kullanılması için yapılan çalışmaların bitirilmek üzere olduğunu ifade etti.

İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 4 Nisan 1971 tarihinde yürürlüğe girmiş olmasına rağmen, altı ay zarfında çıkarılması gereken tüzüğün halen yürürlüğe konmaması dolayısıyla kanunun çeşitli hükümlerinin tatbik edilemediğine temasla, Hükümetten bu tüzüğün biran evvel çıkartılması temennisinde bulundu.

Görev sürelerini doldurmuş bulunan Cumhuriyet Senatosu üyelerinin yerine Cumhurbaşkanınca seçilen Nihat Erim, Özer Derbil,

Selâhattin Babüroğlu, Bahriye Üçok ve Sait Naci Ergin andıçtılar.

Cumhuriyet Senatosu Kütahya Üyesi Orhan Akça'nın izinli sayılması hususunda Başkanlık tezkeresi okundu ve kabul edildi.

20 Ekim 1971 Çarşamba günü saat 15,00 te Birleşik Toplantı yapılacağı bilgiye sunuldu.

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Anayasa Mahkemesince iptal edilen Belediye Gelirleri Kanununun bazı hükümlerine dair sözlü sorusu Maliye Bakanı Sait Naci Ergin tarafından cevaplandırıldı.

Gündemde mevcut diğer maddeler, ilgili başkanların bu Birleşimde hazır bulunmaması nedeniyle görüşülemedi.

21 Ekim 1971 Perşembe günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşime saat 15,50 de son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Bitlis
Mehmet Ünal	Orhan Kürümoğlu
	Kâtip
	Mardin
	Abdülkerim Saraçoğlu

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Ünalı

KÂTİPLER : Hüseyin Öztürk (Sivas), Orhan Kürümoğlu (Bitlis)

BAŞKAN — 126 ncı Birleşimi açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacak.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Gerekli çoğunluğumuz vardır,
müzakerelere başlıyoruz.

3. — DEMEÇLER VE SÖYLEVLER

1. — *Urfa Üyesi İ. Etem Karakapıcı, Urfa il merkezinde bir vatandaşın karakolda dövülmesinden birkaç saat sonra ölmesi neticesinde cereyan eden müessif hâdiselere ve olayın Hükümetçe geniş şekilde ele alınması temennisine dair demeci.*

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Urfa Üyesi Sayın Karakapıcı, Urfa il merkezinde cereyan eden müessif hâdiseler dolayısıyla gündem dışı söz talebetmişlerdir.

Buyurun Sayın Karakapıcı, kısa olmasını rica edeceğim.

İ. ETEM KARAKAPICI (Urfa) — Muhterem Başkan, sevgili arkadaşlarım;

Bundan birkaç gün evvel Urfa il merkezinde müessif olaylara yol açan bir hâdiseye huzuru-nuzda değinmek istiyorum.

Bugüne kadar aldığım bilgilere ve basında çıkan haberlere göre, hâdiseler bir şahsın alacak konusunda karakola götürülmesiyle başlamıştır.

Ancak, hemen belirtmek gerekir ki, karakola giren ve ayağı ile karakola sağlam olarak giden bu şahıs, bir müddet sonra koma halinde hastaneye kaldırılmış ve birkaç saat sonra da ölmüştür.

Muhterem arkadaşlar,

Gazetelerde bu hâdiseyi okuyunca insanın gayriihtiyari içinde bir burkulma oluyor. İdari makamların ve emniyet teşkilâtının tefsiri bu vatandaşın hafif alkollü olup, karakoldan bir den bire kaçarken düşerek kafasını taşa vurmak suretiyle komaya girdiği şeklindedir.

Ama bu, akla ve mantığa uygun gelen tarafı olsa da şüpheli bir haldir. O halde mesele nedir? Urfa'nın Yenişehir Emniyet Karakol binasında husule gelen bu hâdiseler, her ne şekilde ve surette olursa olsun üzücü ve cidden esef vericidir. Eşef verici diğer bir taraf bu konuyu istismar ederek halkın heyecana sürüklenmesi ve Vilâyet konağının taşlanması olayıdır.

Bütün bu olaylar silsilesi bu vilâyette idari cihazın ve bilhassa emniyet teşkilâtının durumunu ister istemez göz önüne çıkarmakta ve bu konu üzerinde düşündürmektedir.

Her şeyden evvel bunun bilinmesi gerekir ki, ayağı ile karakola giden bir vatandaş komaya sokulur ve bir müddet sonra vefat ederse, muhakkak ki, efkârı umumiyyede reaksiyonlar olur ve böyle bir yerde can emniyeti konusu ortadan kalkar görünür. Bu da idareciler için, vazifeler için ağır bir sorumluluktur, hâdiseler vahimdir.

Sevgili arkadaşlarım,

Şimdi ben Hükümetten dikkatle ve ısrarla bir şey istiyorum. O da, bu hâdiseyi çok geniş bir şekilde ele alması, gerekirse merkezden vazifelendireceği müfettişler vasıtasıyla hâdiseyi gün ışığına çıkarması ve mesullerinin muhakkak cezalandırılmasıdır. Her halde efkârı umumiyyede ve vatandaşın kafasında bu hal sarahate varmalıdır. Bu idari tahkikatın olması ile mümkündür.

Saygılarımla efendim.

BAŞKAN — Gündeme geçiyoruz.

4. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 8 . 6 . 1965 tarih ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa ek iki madde eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi : 1/451; Cumhuriyet Senatosu : 1/1269) (S. Sayısı : 1667)

BAŞKAN — Gündemle ilgili bir takrir var, okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Bugünkü gündemin birinci görüşülmesi yapılacak işler bölümünün ikinci sıra sayısında bulunan 8 . 6 . 1965 tarih ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa ek iki madde eklenmesine dair kanun tasarısının müstaceliyetine binaen, gündemdeki diğer bütün işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Şinasi Orel

Millî Eğitim Bakanı

BAŞKAN — Gündemimizin sonunda bulunan 1667 sıra sayılı tasarının öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığını Bakanlık Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Yavuz Konolu temsil edecek.

Lütfen Komisyon? Sayın Atayurt? Komisyon yok mu efendim?. Bütçe Komisyonu? Ko-

misyon Başkanı veya sözcüsü yok mu efendim? Komisyon bulunmadığı için, tasarının müzakeresine imân görülemezdir.

2. — **Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi : 1/310; Cumhuriyet Senatosu: 1/1270) (S. Sayısı : 1666)**

BAŞKAN — Bir başka takrir var, takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu gündeminde birinci defa görüşülecek işler kısmında yer alan 1666 S. Sayılı Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkındaki kanun tasarısının ehemmiyetine binaen diğer işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Cevdet Aykan

Köy İşleri Bakanı

BAŞKAN — Köy İşleri Bakanlığı Teşkilât Kanununun öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hükümet ve Komisyon? Komisyon Başkanı ve sözcüsü? Sözcüsü muhalif kalmıştır.. Başkan?. Yok. Aynı şekilde, tasarının görüşülmesine imkân bulunamamıştır.

5. — SEÇİMLER

1. — **Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi**

BAŞKAN — Gündemimizin baş tarafına geçiyoruz; Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi.

Bundan önce bu konu ile ilgili olarak yedi tur yapılmıştır; bu yapacağımız sekizinci tur olacaktır. Sayın üyelerin adayların isimlerini tekrar hatırlamaları için okuyorum efendim.

Sayın Hürrem Barın, Sayın Kemâl Berkem, Sayın Adil Esmer, Sayın Hüseyin Namık İmamoglu, Sayın Yeredoğ Kişioğlu, Sayın Aziz Ocakçioğlu, Sayın Celâl Öncel, Sayın Mehmet Sabri Özbek, Sayın Hamit Selekler, Sayın Doğan Yaşınkılıç.

Adayların ismi okunmuştur; seçim, kürsüye küre konmak suretiyle yapılacaktır. Tasnif Heyetini çekiyorum efendim.

Sayın Aslan Bora? Yok. Sayın Akif Tekin? Yok. Sayın Özgüneş? Yok. Sayın Osman Ali Hocagil? Burada. Sayın Karavelioğlu? Yok. Sayın Çamlıca? Burada. Sayın İzmen? Yok. Sayın Bingöl? Burada.

Tasnif Heyeti Sayın Bingöl, Sayın Ali Hocagil, Sayın Çamlıca'dan teşekkül etmiştir. Şimdi hangi isimden başlanacağına dair ad çekiyorum. Sayın Atmaca.

(Denizli Üyesi Hüseyin Atmaca'dan başlanarak oylar toplandı).

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan Sayın Üye var mı efendim? Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

M. FAİK ATAYURT (Uşak) — Sayın Başkan, bu özel Yüksek Öğretim kurumlarıyla ilgili kanun tasarısını görüşmek mümkün her halde Gündemden bir madde daha eksiltmiş oluruz.

BAŞKAN — Bu defa zatiâliniz teşrif ettiniz, temsilci gitti.

M. FAİK ATAYURT (Uşak) — Temsilci burada..

BAŞKAN — Burada mı, nerede efendim? Temsilci burada ise görüşmek mümkündür.

M. FAİK ATAYURT (Uşak) — Dışarda, çağırayım efendim.

BAŞKAN — Anayasa Mahkemesi yedek

üyeliği için yapılan seçim neticesini okutuyorum:

Başkanlığa

Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi için yapılan oylamaların tasnifinde ekseriyet olmadığı cihetle tasnife geçilemediğini saygılarımızla arz ederiz.

Erzurum
Osman Alihocagil

Muş
İsa Hisan Bingöl

Kastamonu
Mehmet Çamlıca

BAŞKAN — Yapılan oylama neticesinde nisap bulunmadığı anlaşıldığından 26 . 10 . 1971 Salı günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 15,30

6. — SORULAR VE CEVAPLAR

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — *Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna'nın, 1, 2, 3 ve 4 ncü derecelere memur atanmasına dair, yazılı soru önergesi ve Devlet Bakanı, Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş'ın cevabı. (7/775)*

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Sayın Devlet Bakanı Sadi Koçaş tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına tavassutlarımızı saygılarımızla arz ederim.

22 . 5 . 1971

Cumhuriyet Senatosu
Kastamonu Üyesi
Ahmet Nusret Tuna

Yeni Hükümetin güven oyu almasından sonra 1, 2, 3 ve 4 ncü dereceden hangi memurlar; (idare Meclisi âzaları dâhil) nereye ve nasıl bir gerekçe ile atanmıştır? Ayrıca emekliye sevk edilen, istifa eden, müstafi sayılan ve hizmet dışında bırakılan kimlerdir?

T. C.

Devlet Bakanlığı Başbakan Yardımcılığı

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 28 . 5 . 1971 gün ve 11337 - 7/775 sayılı yazınız.

Hükümetin kuruluşundan itibaren Bakanlığımıza bağlı kuruluşlara, Kastamonu Senatörü Sayın Ahmet Nusret Tuna'nın yazılı soru önergesinde sorulan 1, 2, 3, 4 ncü derecelere yapılan memur tâyinleri aşağıdadır.

1. MİT Müsteşarı Korg. Fuat Doğu Lizbon Büyükelçiliğine atanmış, yerine de Korg. Nurretin Ersin getirilmiştir.

2. Atom Enerjisi Komisyonu Başkanlığında Sözleşmeli Personel olarak çalışan Genel Sekreter Daniş Koper'in anlaşması sona erip kendi arzusu ile anlaşmasını uzatmadığından yerine sözleşmeli personel olarak Emekli Genel Radiolog Nedim Eray tâyin edilmiştir.

Soru sahibine duyurulmasına müsaadelerinizi saygıyla arz ederim.

Sadi Koçaş

Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

126 NCI BİRLEŞİM

21 . 10 . 1971 Perşembe

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DIVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, son beş yıl içinde açılan ve kullanılan kredilerin ekonomik ve sosyal kalkınmadaki katkı ve etkilerine dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/42)

2. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, bölgelerarasında artan farklılık ve bölgesel plâna gitme zorunluğu olup olmadığı hususlarında Senato araştırması istiyen önergesi (10/43)

3. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Haydar Tunçkanat ve Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 19 . 6 . 1967 tarihli ve 29 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2143 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Cumhuriyet Senatosu 4/77) (S. Sayısı : 1120 ye 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) (Milli Savunma Bakanlığı ile ilgilidir.)

4. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5894 sayılı kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/81) (S. Sayısı : 1574) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) (Milli Savunma Bakanlığı ile ilgilidir)

5. — Kırklareli eski Milletvekili M. Orhan Türkkkan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 7 . 1967 tarihli ve 38 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2942 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/80) (S. Sayısı : 1575) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) (Milli Savunma Bakanlığı ile ilgilidir)

6. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Demokratik Cumhuriyet düzenini yok etmek amacını güdenlerin adalete teslimi hususunda Senato Araştırması istiyen önergesi. (10/45)

7. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Ahmet Yıldız'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/986) (S. Sayısı : 1639) (Dağıtma tarihi : 26 . 7 . 1971)

8. — İçel iline bağlı Gülnar ilçe Belediyesinin gecekondü önleme bölgesi inşaatı konusunda kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu (10/37) (Dağıtma tarihi : 10 . 9 . 1971)

9. — Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, Tevfik Fikret Lisesine dair Senato Araştırması istiyen önergesi (10/46)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK
İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK
İŞLER

1. — Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

(Millet Meclisi : 1/310; Cumhuriyet Senatosu : 1/1270) (S. Sayısı : 1666) Dağıtma tarihi : 19 . 10 . 1971)

2. — 8 . 6 . 1965 tarih ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa ek iki madde eklenmesine air kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi : 1/451; Cumhuriyet Senatosu : 1/1269) (S. Sayısı : 1667) (Dağıtma tarihi : 19 . 10 . 1971)

